

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВІЗУАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ**

для студентів

галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
спеціальність	028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	Комунікації та управління культурними індустріями (з обов'язковим вивчення двох іноземних мов)
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2025/2026_
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Алла ПЕТРЕНКО-ЛИСАК

Пролонговано: на 20~~25~~/20~~27~~ н.р. Чорна (Чорна) «3» 08 20~~25~~ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

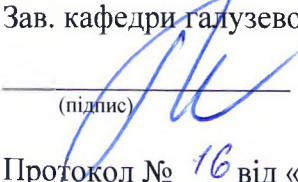
КИЇВ – 2025

Розробники:

кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри галузевої соціології Алла ПЕТРЕНКО-ЛИСАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри галузевої соціології

(підпис) Ольга БЕЗРУКОВА

Протокол № 16 від «28» серпня 2025 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № 13 від «28» серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни має подвійний характер:

Навчальна дисципліна «Візуальні комунікації» має на меті вивчення візуальної культури із зосередженням на комунікативній функції візуального контенту.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основи соціальних та масових комунікацій, теорію та практику формування громадської думки. Знати історію візуальних мистецтв.
2. Вміти аналітично та критично мислити, читати сучасну літературу.
3. Володіти навичками роботи з сучасною комп'ютерною та цифровою технікою

3. Аногація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Візуальні комунікації» носить практичний характер, сприяє формуванню в професійній практиці менеджерів соціокультурної діяльності вмінь і навичок роботи з візуальною інформацією та візуальними методами конструювання та досліджень комунікацій. Передбачається набуття вмінь працювати з сучасним візуальним контентом, також навички практичного застосування теорій; робота з науковою літературою, з опануванням навичок критичного опрацювання першоджерел інформації, розвиток навичок візуального аналізу, здобуття знань про способи візуальних дослідницьких методик.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основним завданням вивчення дисципліни є вивчення основних категорій візуальної соціології та теоретичних основ візуальної соціології, ознайомлення з основними принципами роботи фотографа та специфікою аналізу фотографічного матеріалу, з особливостями візуального дослідження соціальних комунікацій.

Що спрямовано на формування таких *компетентностей* як:

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ФК26. Здатність діяти соціально відповідально.

ФК36. Здатність популяризувати культурні продукти та поширювати інформацію.

соціокультурного змісту, використовуючи сучасні інформаційні та комунікативні технології

ФК39. Здатність оцінювати та враховувати плюралізм і різноманіття думок і ефективно спілкуватися із різними аудиторіями.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (РН) (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	знати теоретичні основи та основні поняття візуальних студій; основні напрями досліджень сучасної візуальної культури; специфіку візуальної інформації; основні підходи до візуалізації соціальної реальності та її елементів; можливості та обмеження візуального контенту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота; практичні завдання (кейси); есе; іспит	25
2	вміти коректно використовувати візуальні засоби для аналізу соціальних явищ; аналізувати теоретичні та візуальні джерела інформації; проводити дослідження соціальних явищ і процесів на візуальному матеріалі, з метою визначення особливостей репрезентації соціальних феноменів в сучасному суспільстві; працювати з візуальною інформацією; конструювати візуальний контент	лекції, практичні заняття, самостійна робота	творча контрольна робота; практичні завдання (кейси)	25
3	організовувати та презентувати творчі та дослідницькі проекти	самостійна робота, практичні заняття	презентація, колоквіум; іспит	30

4	вести аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність	самостійна робота, практичні заняття	творча контрольна робота; практичні завдання (кейси)	20
---	---	--------------------------------------	--	----

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1	2	3	4
Програмні результати навчання (назва)				
ПРН2. Збирати та впорядковувати інформацію.	+	+		
ПРН18. Проявляти самостійність суджень та самокритичність у процесі дискусії.		+	+	
ПРН20. Володіти навичками пошуку інформації та здобуття необхідних знань, що сприяють високоефективним результатам діяльності.	+		+	
ПРН24. Володіти навичками комунікаційних технологій.			+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. активна робота на лекційних та практичних заняттях, самостійна робота (в т.ч. есе як форма доопрацювання): РН1, РН2, РН4 – **37 балів** (21 мінімум) - перший, третій та четвертий тематичні блоки - 9 балів максимум (мінімум 5), другий тематичний блок – 10 балів (мінімум 6);

2. виконання 1 контрольної (КР) та 3-х творчих контрольних робіт (ТКР): РН1, РН2, РН4 – **23 бали** (15 мінімум): КР (5/3), ТКР (6/4 кожна).

- підсумкове оцінювання: письмовий іспит – РН1, РН2 (білет містить два питання: теоретичне та творче) – **40** максимальних балів (15 балів за виконання теоретичного, 25 – за виконання творчого завдання); мінімальний бал успішного складання – **24 бали** (9 балів за виконання теоретичного, 15 – за виконання творчого завдання).

- умови допуску до підсумкового іспиту: для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за критично-розрахунковий мінімум – **36 балів** для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне складання контрольних робіт або виконання окремого завдання від викладача.

7.2 Організація оцінювання:

Активна робота на лекційних та практичних заняттях оцінюється за виконання завдань під час аудиторної роботи та за виконання завдань самостійної роботи.

Контрольні роботи виконуються після вивчення тематичного блоку на найближчому за графіком навчання практичному занятті.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1. Студії візуального: основні теорії та концепти				
1	Історія становлення візуальної культури та інституціоналізація студій візуального.	4	2	8
2	Теоретико-методологічні основи та методи студій візуального.	2	2	4
	Контрольна робота		2	
2. Основи візуальних комунікацій				
3	Сутність та структура візуального контенту. Сучасні жанри візуального контенту та стилі комунікацій.	4	2	8
4	Невербальні комунікації.	4	4	8
	Творча контрольна робота		2	
3. Фотографія як мистецтво та метод досліджень				
5	Соціальна історія фотографії. Теорії вивчення фотографії.	4	2	8
6	Методологія та методи створення та аналізу фотографій. Графічний та фотографічний контент сучасних соціальних мереж.	4	4	8
	Творча контрольна робота		2	
4. Візуальні ефекти кіно та відео				
7	Кіно як продукт візуальної культури. Комунікативна роль кіномистецтва.	4	2	8
8	Відеографія як жанр та метод дослідження. Візуальний контент сучасних соціальних мереж.	4	4	8
	Творча контрольна робота		2	
Всього:		30	30	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 30 год.

Практичні заняття – 30 год.

Самостійна робота – 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Барт Р. Camera lucida, Нотування фотографії / пер. з фр. О.Червоник. Х.: МОКСОП, 2022. С.20-29, 42-46.
2. Берджер Дж. Як ми бачимо. Х.: IST Publishing. 2020. С.11-38, 133-159.

Додаткова:

1. Берджер Дж. Про погляд. Х.: IST Publishing, 2024. 184 с.
2. Біз Ф. Сторітелінг у фотографії. Воркшоп: п'ять кроків до створення незабутніх світлин. К.: ArtHuss. 2021. С.11-15, 25-34, 46-49.
3. Зубавіна І.Б. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі). К.: 2006. URL: <http://elib.nplu.org/view.html?&id=1793>
4. Зубавіна І.Б. Час і простір у кінематографі: монографія. К., 2008. 448 с.
5. Петренко-Лисак А.О. Візуальний есей – «Їжа (до) останнього дня» // Текст і образ: Актуальні проблеми історії мистецтва. Том 2. № 16. 2023. С. 54-73.

6. Петренко-Лисак А.О. Самофотографування (селфі) як соціокультурний феномен та явище девіації // Соціальні виміри суспільства. Збірник наукових праць. Випуск 8(19). К., ІС НАНУ, 2016. С. 402-415.
7. Петренко-Лисак А.О. Символізм вікна в мистецьких та дослідницьких практиках // Символічні виміри візуальної культури: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, МУСМК, 11-12 жовтня 2019 р.) / редкол.: В.І.Панченко (голова) та ін. К.: Видавництво «Міленіум», 2019. С. 62-65.
8. Петренко-Лисак А.О. Фотопортрет як «місце пам'яті» людей і речей // Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. Вип. 12. 2018. С. 133-144.
9. Радченко К., Сало Е. Фотографії розповідають. Images Tell Stories. Одеса-Хельсінки, 2017. 78 с.